

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSA Elżbieta Fijałkowska (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi powoda
o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 stycznia 2007 r.,
w sprawie z powództwa S. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie [...]
o zapłatę i rentę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 listopada 2014 r.,
zażalenia powoda
na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 30 kwietnia 2014 r.,

1. oddala zażalenie,

2. przyznaje radcy prawnemu A. B. od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu kwotę 1 800 zł (jeden tysiąc osiemset) podlegającej podwyższeniu o podatek VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu,

3. zasądza od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 1 200 zł (jeden tysiąc dwieście) tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

S. K. wniósł o wznowienie postępowania, zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 5 stycznia 2007 r. W uzasadnieniu skargi wskazał, że jej podstawę stanowi art. 403 § 3 k.p.c., podniósł okoliczności związane ze swoim stanem zdrowia psychicznego, powołując się między innymi na opinię z dnia 23 lutego 2006 r. oraz zaświadczenie lekarskie z dnia 6 lutego 2012 r.

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. odrzucił skargę.

W uzasadnieniu stwierdził, że skarga wniesiona została w dniu 25 lutego 2014 r., a więc po upływie 5 lat od wydania prawomocnego wyroku (art. 408 k.p.c.). Skarżący jako podstawy skargi nie wskazał braku należytej reprezentacji bądź pozbawienia możliwości działania (art. 401 pkt 2 k.p.c.), lecz art. 403 § 2 k.p.c. - wykrycie nowych okoliczności faktycznych lub dowodów. W piśmie z dnia 14 kwietnia 2014 r. skarżący zarzucił, że został pozbawiony możliwości działania z braku odpowiedniej reprezentacji prawnej, jednakże zarzut ten odnosił się do innych postępowań, z kolejnych jego skarg o wznowienie postępowania i sprowadzał się do krytyki działania jego pełnomocnika. Skarżący już w skardze złożonej w dniu 14 stycznia 2013 r. odwoływał się do faktów i ustaleń wynikających z opinii sądowo-psychiatrycznej z dnia 23 lutego 2006 r., taką samą podstawę wskazywał w skardze z września 2013 r. Wobec tego, skoro skarżący już w wymienionych datach wiedział o treści opinii, to powołując się na nią w rozpoznawanej skardze nie zachował terminu trzech miesięcy wynikającego z art. 407 k.p.c. Stwierdzenie to dotyczy również zaświadczenia lekarskiego z dnia 6 lutego 2012 r. Skoro dotyczy ono osoby skarżącego, to w dniu jego wystawienia jego treść musiała być skarżącemu znana.

Postanowienie to zaskarżył S. K., zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez brak dopuszczenia dowodu z opinii biegłego psychiatry w celu ustalenia stanu zdrowia psychicznego w okresie od 5 stycznia 2007 r. do chwili obecnej, co skutkowało błędnym ustaleniem daty uzyskania przez stronę informacji o podstawie

wznowienia postępowania; naruszenie art. 407 § 1 k.p.c. w zw. z art. 408 k.p.c. w zw. z art. 408 k.p.c. przez przyjęcie, że powód uchybił terminowi do złożenia skargi; art. 410 § 1 k.p.c. i 410 § 2 k.p.c.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania oraz przyznanie pełnomocnikowi powoda kosztów zastępstwa procesowego, tytułem pomocy prawnej udzielonej S. K. z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia i między innymi powinna zawierać podstawę wznowienia i jej uzasadnienie. Obowiązek wskazania podstawy wznowienia wymaga uwzględnienia wyczerpującego katalogu podstaw wznowienia przewidzianych przez ustawę i oparcie skargi wyłącznie o podstawę wskazaną w art. 401 k.p.c. do 403 k.p.c. Określone w skardze podstawy determinują jej rozpoznanie przez Sąd.

Jak wynika z treści skargi podstawą wznowienia postępowania nie było pozbawienie skarżącego możliwości działania (art. 401 pkt. 2 k.p.c.). Naruszenia tego przepisu skarżący nie zarzuca także w zażaleniu. Wobec tego zarzut nieprzeprowadzenia przez Sąd Apelacyjny dowodu z opinii biegłego psychiatry w celu ustalenia stanu zdrowia psychicznego skarżącego w okresie od dnia 5 stycznia 2007 r., tj. od wydania wyroku przez Sąd Apelacyjny, po aby stwierdzić kiedy skarżący mógł się dowiedzieć o podstawie wznowienia był bezzasadny. Nieoparcie skargi na podstawie art. 401 pkt 2 k.p.c. oznaczało bezpodstawność zarzutu naruszenia przez Sąd Apelacyjny przepisu art. 407 § 1 k.p.c. w zw. z art. 408 k.p.c.

Wbrew stanowisku żalącego Sąd Apelacyjny nie miał obowiązku ustalania jego stanu zdrowia w drodze przeprowadzenia z urzędu dowodu z opinii biegłego psychiatry. Z brzmienia art. 410 § 2 k.p.c. wynika, że ocena przez sąd dopuszczalności wznowienia oraz zachowania terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania może być poprzedzona wezwaniem skarżącego do uprawdopodobnienia okoliczności to stwierdzających. Sąd jednak nie uruchamia

postępowania na podstawie art. 410 § 2 k.p.c. - nie ma takiego obowiązku, gdy niezachowanie terminu do wniesienia skargi lub nie oparcie skargi na ustawowej podstawie nie budzi żadnych wątpliwości (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 maja 2013 r., I CZ 3/13, niepubl., z dnia 21 lutego 2013 r., sygn. akt IV CZ 179/12 niepubl. z dnia 23 lipca 2014 r. V CZ 46/14 niepubl.). Taka właśnie sytuacja zachodzi w niniejszym postępowaniu. Skarżący powoływał się na wykrycie środków dowodowych (art. 403 § 2 k.p.c.), do których odwoływał się we wcześniejszych skargach ze stycznia i września 2013 r. Nie było zatem wątpliwości co do tego, że trzymiesięczny termin do wniesienia skargi, liczony od dnia kiedy skarżący dowiedział się o istnieniu dowodów nie został zachowany (art. 408 k.p.c.). Skarga o wznowienie postępowania była spóźniona i podlegała odrzuceniu (art. 410 § 1 k.p.c.).

Z tych względów orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., o kosztach należnych pełnomocnikowi z urzędu oraz pełnomocnikowi strony pozwanej rozstrzygając zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 19 ust. 1, § 2 ust. 3, § 6 pkt 6, § 12 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r. poz. 490).